

แนวทางการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
A Guideline for Promoting the Management Efficiency in
Accordance with Good Governance of Sub-District
Administrative Organizations in Ban Kruat District,
Buriram province

ศักดิ์ชัย แก้วสีดา¹ จิรายุ ทรัพย์สิน² และวันชัย สุขตาม³
Sakchai Kaosrida¹, Jirayu Supsin² and Wanchai Suktam³

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน และ เพื่อนำเสนอแนวทางการปรับปรุงการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูล จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลเขาดินเหนียว ตำบลหินลาด และตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 393 ราย ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Master Student of Public Administration Program, Surin Rajabhat University, Thailand;
e-mail : neung1319@gmail.com

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University, Thailand; e-mail : jirayu_2515@hotmail.com

³คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์; Faculty of Humanities and Social Sciences, Surin Rajabhat University, Thailand; e-mail : wanchai2526@srnu.ac.th

คำสำคัญ (Keywords) : การพัฒนา, ประสิทธิภาพ, การบริหารงาน, ธรรมาภิบาล

Abstract

The purposes of this research were; to study the management efficiency in accordance with good governance, to compare the management efficiency in accordance with good governance of sub-district administrative organizations in Ban Kruat District, Buriram province classified by gender, age, education, occupation and income per month, and to propose a guideline for improving the management efficiency in accordance with good governance of sub-district administrative organizations in Ban Kruat District, Buriram province. The research is a quantitative research collecting data from 393 people living in Khao Din Sub-District, Hin Lat Sub-District and Sai Takue Sub-District, Ban Kruat District, Buriram province. The results of this research show that the development of the management efficiency in accordance with good governance of sub-district administrative organizations in Ban Kruat District, Buriram province was in a high level in overall. When comparing the opinions of the people toward the improvement of the development of the management efficiency in accordance with good governance of sub-district administrative organizations in Ban Kruat District, Buriram province classified by sex, age, education and occupation were found that there were opinions on the improvement of the development of the management efficiency in accordance with good governance of sub-district administrative organizations in Ban Kruat District, Buriram province was, in overall, not different with the statistical significance at the 0.05 level.

Keywords : Developmen, Efficiency, Management, Good Governance

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบันการบริหารงานของภาครัฐ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้เนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ งานด้านบริการจึงมีความสำคัญในด้านคุณภาพและประสิทธิภาพ แต่ระบบการบริหารงานภาครัฐ ที่ผ่านมามีไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการทุจริตยังเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 251 การบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องใช้ระบบคุณธรรมและต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ การจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถพัฒนาร่วมกันหรือการ

สับเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการประชาชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งได้มีการดำเนินการพัฒนาทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม โดยการยึดหลักการบริหารจัดการที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พุทธศักราช 2546 มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพ การบริหารงาน การบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ ทั้งการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน การคลัง การศึกษา สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ให้ได้รับ ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้การบริการสาธารณะสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจแก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน แต่เท่าที่ผ่านมามีการดำเนินงานในองค์การ บริหารส่วนตำบลในหลายๆ ด้าน ยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ขององค์กร เช่น ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณสุข การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น อาจเกิดจากการที่ประชาชนยังไม่มี ส่วนร่วมเท่าที่ควร ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ปัญหาการที่ประชาชนไม่มี ส่วนรับรู้หรือไม่กล้าที่จะตรวจสอบการทำงานขององค์กร จากสภาพของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยใน ฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านกรวด จังหวัด บุรีรัมย์ จึงมีความสนใจที่จะวิจัยการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำผลสรุปและข้อเสนอแนะ นำไป ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์โดยจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และได้แบ่งขั้นตอนของการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแทนประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาดินเหนือ องค์การบริหารส่วนตำบลหินลาด องค์การบริหารส่วนตำบลสายตะกู จำนวน 3 ตำบล จำนวนทั้งสิ้น 393 คน จากการคำนวณสูตรยามานะ (Yamana, 1960 : 1088 – 1089) ซึ่งได้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % ที่นัยสำคัญ 0.05 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนา นักวิชาการ และผู้ประกอบการ โดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน

ผลการวิจัย (Research Results)

สรุปภาพรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ สรุปได้ว่า

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เพศ พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อายุพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใสและด้านการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) พบว่า ด้านนิติธรรม พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี กับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี กับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านนิติธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านคุณธรรม พบว่า ประชาชนทุกกลุ่มอายุ มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านความโปร่งใส พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี กับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปี กับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี และประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านความโปร่งใส แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 46 - 55 ปี ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป ประชาชนที่มีอายุ 36 - 45 ปี กับประชาชนที่มีอายุ 46 - 55 ปี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม และด้านความโปร่งใสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด(Least Significant Difference: LSD) พบว่า ด้านนิติธรรมพบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านคุณธรรมพบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านคุณธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านความโปร่งใส พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

กับประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี และประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา กับประชาชนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ด้านนิติธรรม จากการศึกษาพบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านนิติธรรมโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 0.500) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านเสรีภาพและความเสมอภาค การบริหารงานต้องยึดหลักนิติธรรมและปฏิบัติตามกฎหมายของทางราชการที่กำหนดไว้ ไม่มีการเลือกปฏิบัติ การบังคับใช้ต้องมีความเท่าเทียมกันนิติธรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการบริหารงาน ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Phra Charin Jirasupho (Mueang Pratup) (2009) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรี” พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวยจังหวัดนนทบุรีในด้านนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการบริหารงานตามหลักนิติธรรมมากทุกข้อแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารเทศบาลให้ความสำคัญในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งเน้นความเป็นธรรมตามระเบียบของทางราชการเพื่อปลูกฝังให้บุคลากรของเทศบาลเคารพกฎระเบียบและกฎหมายการบริหารงานตามหลักนิติธรรมนี้

2. ด้านคุณธรรมจากการศึกษาพบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านคุณธรรมโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.515) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านคุณธรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีจิตสำนึกในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส เป็นธรรมสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Wisetsunthorn (2007) ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย” ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

3. ด้านความโปร่งใสจากการศึกษาพบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านความโปร่งใสโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$, S.D. = 0.540)เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความโปร่งใสอยู่ในระดับมากทุกข้อแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาและมีกระบวนการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญแต่ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Akhahatri (2008 : 89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของกรรมการชุมชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของกรรมการชุมชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านการมีส่วนร่วมจากการศึกษาพบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านการมีส่วนร่วมโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.868)เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับระดับปานกลาง ได้แก่ ท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ได้ในการประชุมขององค์กรและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญซึ่งมีผลกระทบต่อท้องถิ่น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Charikham (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ” ผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านความรับผิดชอบ จากการศึกษพบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านความรับผิดชอบโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.77$, S.D. = 0.500)เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านความรับผิดชอบในระดับมากทุกข้อแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารเจ้าหน้าที่ ทุกคนมีจิตสำนึกสาธารณะและรับผิดชอบในหน้าที่ มีความเสียสละ มีความสำนึกและแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งที่คิด ตัดสินใจ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Wisetsunthorn (2007) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย” พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลัก

ธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

6. ด้านความคุ้มค่า จากการศึกษาพบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ด้านความคุ้มค่าโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.868) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความคุ้มค่าในระดับมากทุกข้อแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญ และบุคลากรรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด มีการบริหารงานโดยการควบคุมค่าใช้จ่ายงบประมาณที่ลงทุนไป มีการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนของงานเพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับรู้จักใช้ประโยชน์จากทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ไม่สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ Charikham (2007) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงาน ตามหลักการปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านนิติธรรม

ผู้บริหารและพนักงานในองค์กรต้องศึกษาข้อบัญญัติ กฎหมายและระเบียบ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และในการออกข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องคำนึงถึงสิทธิ หน้าที่ของประชาชนและต้องเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ การบริหารงานต้องชัดเจน และเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับและต้องเป็นที่ยอมรับของประชาชนทุกฝ่ายและต้องยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่ชอบธรรม ต้องยึดหลักนิติธรรมและปฏิบัติตามกฎหมายของทางราชการที่กำหนดไว้ ไม่มีการเลือกปฏิบัติมีความเสมอภาค และความยุติธรรม

1.2 ด้านคุณธรรม

ผู้บริหาร พนักงาน ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นในศีลธรรม และจริยธรรม ในการบริหารงานต้องยึดประชาชนเป็นสำคัญ ควรมีการให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยมีการกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ และมีระบบการรับเรื่องราวร้องทุกข์อย่างชัดเจน ผู้บริหาร พนักงานต้องมีคุณธรรมและมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการทุจริต

1.3 ด้านความโปร่งใส

องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเปิดเผยการใช้จ่ายงบประมาณให้ชัดเจนเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบงบประมาณ แผนงาน โครงการ และการใช้งบประมาณ โดยมีการแต่งตั้งประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้ เพื่อให้การบริหารงานมีความโปร่งใสเป็นธรรม มีการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนอย่างตรงไปตรงมา มีการประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงาน และการใช้งบประมาณประจำปีให้ประชาชนในพื้นที่ทราบมากที่สุดและมีการจัดตั้งผู้นำชุมชนเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาและเรื่องของการจัดซื้อ – จัดจ้าง

1.4 ด้านการมีส่วนร่วม

ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนารวมถึงการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะในความต้องการของชุมชนและร่วมในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาลดจนเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญและมีส่วนร่วมทุกมิติโดยมีการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะปัญหาและผลกระทบที่มีต่อประชาชน เพื่อนำไปพิจารณาแก้ไขและปรับปรุงได้ตรงตามต้องการของประชาชน

1.5 ด้านความรับผิดชอบ

ผู้บริหาร พนักงาน มีความกล้าหาญพร้อมที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนการให้บริการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญควรมีการรับฟังและนำข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมเป็นหลักและมีจิตใจเสียสละ เห็นคุณค่าในสังคมของตนเองควรสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย

1.6 ด้านความคุ้มค่า

ควรจัดสรรงบประมาณให้มีความคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาและให้ครอบคลุมทุกพื้นที่โดยมีสาธารณูปโภค ถนน ไฟฟ้าแสงสว่าง ประปาหมู่บ้านใช้อย่างทั่วถึงครบทุกหมู่บ้าน ควรมีการจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายในพื้นที่ให้ความประหยัดในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และมีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้คุ้มค่าและเหมาะสมและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ และท้องถิ่นพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

2.3 ควรมีการศึกษาถึงความคาดหวังของประชาชนต่อการพัฒนาพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำไปปรับปรุงให้ตรงตามความต้องการและความคาดหวังของประชาชน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2543). พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.
- จักรภัทร ชารีคำ. (2550). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยักษ์ภูมิพิสัยจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บวร วิเศษสุนทร. (2550). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระเจริญ จิสฺสโก (เมืองประทับ). (2552). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อริศรา อรรถชาติศรี . (2551). ความคิดเห็นของกรรมการชุมชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของเทศบาลเมืองสาคาม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Translated Thai References

- Akhahatri, A. (2008). The opinions of community directors towards the adoption of good governance in the administration of Sarakhm Municipality, Mahasarakham Province. Master of Public Administration Thesis, Rajabhat Maha Sarakhm University. [In Thai]
- Charikhham, C. (2007). Public opinion on good governance practices of subdistrict administrative organizations in Phayak Phumphisai District, Maha Sarakhm Province. Master of Public Administration Thesis, Mahasarakrm University. [In Thai]
- Department of Local Administration. (2000). Sub-district Council and Sub-district Administration Act, BE 2537, amended (No.3) BE 2542. Bangkok: Department of Local Administration. [In Thai]

- Phra Charin Jirasupho (Mueang Pratur). (2009). **Administration according to good governance principles of Bang Kruai Municipality, Nonthaburi**. Master of Arts thesis, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. [In Thai]
- Wisetsunthorn, B. (2007). **Public opinion on the adoption of good governance in subdistrict administrative organizations in the city Nong Khai Province**. Master of Public Administration Thesis, Rajabhat Maha Sarakham University. [In Thai]

